

61564103

VK

MALINO
1800

IV.

KJC956
.H3
1671-74
v.4
c.1

UNIVERSIDAD AUTONOMA DE NUEVO LEON
CAPILLA ALFONSO DE MELIJA Y UNIVERSITARIA

Rollé.28 MICROFILMADO *27/1/83*

R.P. CHRISTOPHORI
HAUNOLDI
SOC. IESV.

DE
JURE
ET
JUSTITIA
COMMVTATIVA.

TOMVS IV.

R. P. CHRISTOPHORI
HAUNOLDI
SOC. IESU
DE
JURE
ET
JUSTITIA
COMMUTATIVA
TOMVS IV

CONTROVERSIARUM
DE

JUSTITIA

ET

JURE PRIVATORUM

VNIVERSO
NOVA ET THEORICA METHODO
IN DECEM TRACTATUS, ET QUATHOR
TOMOS DIGESTARUM,

AUTHORE

R. P. CHRISTOPHORO

HAUNOLDO

SOCIETATIS JESU, SS. THEOLOGIE DOCTORE,

Ejusdemque antehac

IN FRIBURGENSE ET INGOLSTADIENSI ACADEMIA
PROFESSORE ORDINARIO.

TOMVS QVARTVS

CONTINENS
TRACTATUM DECIMUM

46361

Et totius Operis ultimum, de Contractibus residuis, tam Nomina-
tis, quam Innominatis, tam Bonæ fidei, quam Stricti
Juris.

Cum Privilegio Casareo, & Superiorum Permissu.

IN GOLSTADII,

Apud JOANNIS SIMONIS KNAB, Typographi
Academici, p. m. Viduam.

Anno M. DC. LXXII.

CONTRIVERSIARUM

IUSTITIA

JURE PRIVATORUM

VNIVERSA
NOVA ET THEORICA MODO
IN DECEM TRACTATUS ET LIBROS
TOMOS D. GUSTAVI

R. P. CHRISTOPHORO

HALLINOLO

SOCIETATIS IESU, S. THEOLOGICAE DOCTORE

IN FRIEVRGENSI ET INGOLSTADTENSIS ACADEMIIS
PROFESSORE ORDINARIO

TOMVS QVARTVS

TRACTATVM DECIMUM

CONTRACTIBVS INNOMINATIS, AC DENIQUE DE OBLIGATIONIBVS EX QUASI CONTRACTU.

IN COLLEGIIS

ANNO DOMINI MDCCLXXII

INDEX TITULORUM TOMI IV.

DE

JURE PRIVATORUM VNIVERSO. TRACTATUS X. DE CONTRACTIBVS BONÆ FIDEL

Item de

TRANSACTIONE,

Cæterisque Contractibus Innominatis, ac denique de Obligationibus ex Quasi Contractu.

CAPUT I.

De Contractu Emptionis, & Venditionis.

- CONTR. I. **D**efinitio Emptionis, & Venditionis explicatur. Fol. 2
- CONTR. II. Quomodo differat Contractus Emptionis Venditionis à Contractu Locationis Conductionis. 3
- CONTR. III. Qualis Contractus sit censendus, quando Emptor partim pecuni-

- am, partim rem aliquam loco pretii paciscitur. 5
- CONTR. IV. Quandonam censeatur Emptio Venditio celebrata in scriptis, & non solo consensu perfecta. 6
- CONTR. V. Vtrum Venditor obligetur præcisè & determinatè ad tradendam mercem, vel solum sub disjunctione, vel ad solvendum Interem, vel ad solvendum liberetur. 7
- CONTR. VI. Qualiter Consensus debeat esse presens, & sufficienter per verba expressus. 10
- CONTR. VII. Quâ ratione pretium debeat esse certum. 11

Index Titulorum.

certum, & determinatum ac taxatum.	11	ejusque licita vel illicita variatione.	
CONTR. VIII. Quid Juris sit, si Arrharum nomine aliquid datum fuerit.	14	§. I. Quotuplex sit rerum venalium pretium.	56
CONTR. IX. Ad quem pertineat periculum rei perfectæ, & absolute venditæ ante traditionem.	15	§. II. Vandenam desumenda sit Variatio pretii.	Ibid.
CONTR. X. Quandonam censeatur res constans numero, pondere, aut mensura, esse vendita ad corpus, vel ad quantitatem, & quid in utroque casu Juris, quo ad rei periculum.	20	§. III. Quomodo intelligendæ sint Leges permittentes in Contractu Emptionis Circumventionem infra Dimidium justii Pretii.	58
CONTR. XI. Quid Juris circa fructus rei venditæ.	24	CONTR. XIX. Quomodo Contractus Emptionis contrahentium consensu dissolvatur.	60
CONTR. XII. Quid Juris, quando eadem res venditur in Solidum successive duobus.	27	CONTR. XX. De Resolutione Emptionis ex additione in diem.	64
CONTR. XIII. De Fide habita Emptori, & Hypotheca rei venditæ.	28	CONTR. XXI. De Rescissione Emptionis ex Lege Commissoria.	67
CONTR. XIV. Quanam sit Materia apta Emptionis Venditionis.		CONTR. XXII. De Resolutione Emptionis ex Pacto Retrovendendi, & Redimendi.	69
§. I. Quomodo emi possit res non existens.	30	CONTR. XXIII. De Resolutione Emptionis ex Jure Retractus.	75
§. II. Quomodo possit vendi homo liber.	31	CONTR. XXIV. De Rescissione Emptionis ex Lege 2. C. de Rescind. Vend. hoc est, ob lesionem ultra dimidium justii pretii.	83
§. III. De rebus Sacris, Publicis, Furtivis, Venenis, Armis, materia Domorum destructarum in hunc finem, ut Rudera, Camenta, &c. vendantur.	33	CONTR. XXV. De Resolutione Contractus Emptionis ex <i>Edictio Edicto</i> , ubi de <i>Actione Redhibitoria</i> , & <i>Quanto minoris</i> .	96
§. IV. De Hereditatis venditione. Ibid.		CONTR. XXVI. Quanam Monopolia sint licita, vel illicita.	98
§. V. De Nominatam venditione, & Anastasiana Constitutione: Perdiversas. l. 22. C. Mandati.	35	CONTR. XXVII. Negotiari quousque Clericis & Religiosis sit interdictum.	99
§. VI. De Venditione Officiorum Publicorum, Rei alienæ, & Emptione rei sue.	40		
CONTR. XV. Quid Juris competat Emptori adversus Venditorem rei alienæ, re evictâ.		C A P U T II.	
§. I. In quibus Contractibus obligatio de Evictione locum habeat.	42.	<i>De Contractu Censuali, seu Redituum Annuorum.</i>	
§. II. Ad quid actio empti, ex causa evictionis competat, & tendat.	44	CONTR. I. Quid sit Censuum, prout hoc loco disputatur, & quotuplex.	101
§. III. De Obligatione Emptoris laudandi Authorem, motâ controversiâ.	46	CONTR. II. Qualiter sit licitum, emere Censum Realem.	104
§. IV. Quibus casibus venditor non teneatur de evictione.	48	CONTR. III. An sit licitus Censuum Personalis.	107
CONTR. XVI. De Actione Venditi seu Jure Venditoris.	52	CONTR. IV. An possit census venditus redimi minori pretio, quam quo venditus est, ab ipso venditore, consentiente creditore.	108
CONTR. XVII. De Obligatione Emptoris indicandi valorem mercis, aut vitium pretii, venditori; & contra Venditoris indicandi vitium mercis.	53	CONTR. V. Quid Juris competat personæ læsæ in emptione census infra vel supra justum pretium.	109
CONTR. XVIII. De iustitia in pretio servanda,		CONTR. VI. Quanam Conditiones, vigore Bullæ Pii V. observandæ sint in constitutione Censuum.	110
		§. I. Censuum est in re immobili, vel quæ	pro

Index Titulorum.

pro immobili habetur, certa & fructifera constituendus.	111	CONTR. VIII. Circa Bancarios, seu Nummularios.	139
§. II. Emendus est Censuum pecuniâ numeratâ, presentibus Testibus & Notario, & in actu celebrationis Instrumenti, non prius, recepto integro justo pretio.	113	CONTR. IX. Residua Dubia de Cambiis.	140
§. III. Non valet pactum faciendæ solutionis anticipatæ pensionum aut obligans ad casus fortuitos.	114	C A P U T IV.	
§. IV. In alienatione Censualis rei præferendus est Censualista.	115	<i>De Locatione, & Conductione.</i>	
§. V. Re Censuali pereunte, vel infructuosâ effectâ, census pro rata perit.		CONTR. I. Quid sit Locatio, & Conductio.	143.
§. VI. Censuum debet esse eodem pretio redimibilis, præviâ denunciatione, quâ factâ, potest cogi ad redimendum.	116.	CONTR. II. Vtrum Merces debeat consistere in pecunia numerata, vel possit esse in re quavis fungibili.	146
§. VII. Non valet pactum redimendi in favorem emptoris adjectum.	118	CONTR. III. Qualis sit Contractus, an Emptio Venditio, vel Locatio Conductio, quando quis pro pretio obligat se ad opus ex sua materia conciliandum.	148
§. VIII. Referuntur in Compendio Conditiones & Clausulæ Bullæ Pii V.	119	CONTR. IV. Vtrum, sicut in Contractu Emptionis, ita & Locationis is præferendus sit, cui res locata prius tradita.	
§. X. Expediuntur plura dubia ad hanc materiam spectantia.	Ibid.	CONTR. V. Vtrum Locatio ad longum tempus transferat Dominium Vitæ, & transeat in Contractum Emptionis.	150
		CONTR. VI. Quinam possint Locationis Contractum celebrare.	152
C A P U T III.		CONTR. VII. De Materia idonea Locationis.	153
<i>De Cambio.</i>		CONTR. VIII. An Contractus Locationis transeat ad Successorem.	155
CONTR. I. Quid, & quotuplex sit Cambium.		CONTR. IX. Merces quo tempore sit solvenda, & quando præsumatur soluta.	159
§. I. Natura Cambii, & differentia à Mutuo, varique termini ad hanc artem spectantes exponuntur.	124	CONTR. X. An Conductor acquirat fructuum perceptorum Dominium antequam solvat Mercedem.	160
§. II. Divisiones Cambii.	125	CONTR. XI. An, & quando aliquid de Mercede seu Pensione remittendum sit ob Sterilitatem.	161
CONTR. II. Cambium Manuale an sit licitum, & ex quibus Titulis.	126	CONTR. XII. Vtrum propter insolitam uberitatem fructuum, à Conductore exigi possit augmentum Pensionis.	165
CONTR. III. Vtrum Cambium Locale licitè fiat cum Lucro, Campsario prius solvente, & ex quibus Titulis.	128	CONTR. XIII. Quædam alia Dubia circa Mercedis solutionem aut remissionem expediuntur.	166
CONTR. IV. Vtrum licitè capiatur lucrum Campsor, quando ipse prior solvit hic, alibi solutionem accepturus.	130	CONTR. XIV. Quam Culpam præstare teneatur Conductor.	167
CONTR. V. Vtrum licitè varietur lucrum Cambii ob majorem vel minorem dilationem solutionis.	131	CONTR. XV. Quandonam Conductor teneatur de Incendio Domus conductæ.	169
CONTR. VI. Vtrum licitum sit Recambium seu Cambium cum Recambio, seu Recursu.	132	CONTR. XVI. Quandonam Conductor expelli possit ante lapsum temporis constituti.	171
CONTR. VII. Quanam Conditiones in Cambiis observandæ ex Bulla Pii V.	137	CONTR. XVII. De variis exemplis quibus Locator	

Index Titulorum.

- actor culpam præstare tenetur, aut damnum etiam sine culpa datum. 174
- CONTR. XVIII. Ad quas expensas teneatur Locator aut Conductor. 175
- CONTR. XIX. An res Conductoris, & quam, sint pro Mercede, vel rei locata deterioratione obligata. 176
- CONTR. XX. Quomodo finito locationis tempore contractus continetur: & an antiquo Conductoris competat aliquod Jus Prælationis. 177
- CONTR. XXI. De Operæ Personalis Conductione: ubi de Famulorum Mercede, seu Salario. 178
- CONTR. XXII. De Actionibus Locatoris, & Conductoris competentibus. 180

CAPUT V.

De Societatis Contractu.

- CONTR. I. Quid sit Contractus Societatis. 183
- CONTR. II. Quotuplex sit Contractus Societatis. 185
- CONTR. III. Quomodo contrahi possit, aut contractus præsumatur Societas Universalis, seu omnium Bonorum. 186
- CONTR. IV. Quibus Modis possit Societas celebrari. 188
- CONTR. V. Ad quem spectet periculum pecunie ab uno solo collata, altero solam operam conferente. 190
- CONTR. VI. An pecunia ab uno solo collata, fiat Communis, & finita Societate veniat dividenda. 191
- CONTR. VII. Utrum in Societate valeat Pactum Assurationis. 193
- CONTR. VIII. Quam Culpam præstare teneatur Socius. 197
- CONTR. IX. Utrum Socio conveniat Beneficium Competentia. 199
- CONTR. X. De Expensis, & Damnis extrahendis vel refundendis. 200
- CONTR. XI. An Socius obligatus ad operas uni Societati, possit cum aliis aliam intrare, quæ etiam ejus operam postulet. 201
- CONTR. XII. An unus Socius possit obligare tam Personam, quam Bona alterius Socii, & quid possit unus sine altero in rebus communibus. 202

- CONTR. XIII. Quanam actiones competant Sociis. 203
- CONTR. XIV. Quibus modis Societas dissolvatur.
- §. I. Primus modus dissolvendi mutuo consensu, expresse, vel tacito. 205
- §. II. Secundus modus dissolvendi per Renuntiationem. Ibid.
- §. III. Tertius modus finiendi Societatem per mortem naturalem. 206
- §. IV. Reliqui modi solvendi Societatem, ut, Morte Civili, Bonorum confiscatione, Cessione, Egestate, rei interitu, constestatione, negotii absolutione. 207
- CONTR. XV. An Societas aliquando transeat ad Hæredes. 208.

CAPUT VI.

De Contractu Mandati.

- CONTR. I. Quid sit Mandati Contractus. 210
- CONTR. II. Quo rigore debeat obligatio Mandati gratuito subiri. 212
- CONTR. III. Quotuplex sit Mandatum & quotumgratia contrahi possit. 214
- CONTR. IV. Ex qua culpa teneatur Mandatarius exequi negotium commissum. 216
- CONTR. V. Quanam sint inter Mandatorem, & Mandatarium obligationes, & Actiones Reciproce. 218
- CONTR. VI. In quo rigore fines Mandati sint Mandatario observandi. 220
- CONTR. VII. Quanam sint idonei ad Mandatum dandum & accipiendum. 222
- CONTR. VIII. Quanam exigant Mandatum speciale, nec contineantur sub Mandato generali. 224
- CONTR. IX. Quid virum habeat Mandatum cum LIBERA. 225
- CONTR. X. Quibus Modis Mandatum finiatur, & extinguatur.
- §. I. Quomodo finiatur Pœnitentiâ, seu Revocatione. 227
- §. II. De Dissolutione Mandati per mortem alterutrius; & de aliis Modis. 229

Index Titulorum.

CAPUT VII.

De Contractu Commodati, & Precario.

- CONTR. I. Quid, & quotuplex sit Commodatum. Vbi: quid Juris, quando duobus eadem res commodatur. 230
- CONTR. II. Quanam possint active & passive intrare contractum Commodati. 232
- CONTR. III. Quanam Res possit esse Materia Commodati. 233
- CONTR. IV. Quanam culpa in hoc contractu cavenda ac præstanda sit. 234
- CONTR. V. Utrum Commodatarius aliquando teneatur de casu fortuito; ubi de assumptione rei per moram deterioratæ. 235
- CONTR. VI. Utrum in Commodato locum habeat compensatio. 238
- CONTR. VII. An obligetur Commodatarius salvare res commodatas præ propriis, si amba salvari non possunt, & ad quas expensas teneatur. 240
- CONTR. VIII. Ad quem spectet damnum à tertio datum in re commodata, aut ex vitio rei per veniens damnum Commodatario. 242
- CONTR. IX. An aliquando licitum sit commodanti rem commodatam ad certum tempus, & usum, ante tempus elapsum, aut usum obtentum, revocare. 243
- CONTR. X. Quanam Actiones competant ex Commodato. 245
- CONTR. XI. Quid sit Precarium, & quomodo differat à Commodato: & de aliis huc spectantibus. 246

CAPUT VIII.

De Contractu Depositii, & Sequestro.

- CONTR. I. Quid sit definitio ac Natura Depositii. 249
- CONTR. II. Quotuplex sit Depositum. 254
- CONTR. III. De Sequestro in specie. 255
- CONTR. IV. Quanam Personæ Depositum contrahere possint. 261
- CONTR. V. In quibus rebus Depositum contrahi possit. 262

- CONTR. VI. Ad quam culpam præstandam teneatur Depositarius, & Depo-nens. 264
- CONTR. VII. Quæ Actiones, quibus, & adversus quem competant. 268
- CONTR. VIII. Utrum in Depositii, donec habeat Compensatio. 271
- CONTR. IX. An Depositarius possit reculare restitutionem Depositii, donec sibi solvantur Impensæ in rem Depositam factæ. 273
- X. An titulo oppignorationis possit res Deposita retineri. Ibid.
- CONTR. XI. Quo loco veniat Deponens in substatione Bonorum Depositarii, si res deposita non amplius existit. 274
- CONTR. XII. An Depositarius possit pro suo libitu, etiam absque gravi causa emergente, Depositum restituere. 278
- CONTR. XIII. Quid Juris, si Creditor denunciet Depositario, ne Depositum tuo debitori restituat, donec sibi fuerit satisfactum. 279

CAPUT IX.

De Pignoribus, & Hypothecis.

- CONTR. I. DE Natura & Differentia Pignoribus & Hypothecæ. 280
- CONTR. II. Quotuplex sit Pignus aut Hypotheca. 282
- CONTR. III. Quanam res possint, aut non possint oppignorari.
- §. I. De Rebus alienis, & oppignorationis. 286
- §. II. De Nominibus & Servitutibus. 288
- §. III. De Emphyteusi & Feudo, an possint oppignorari. 289
- §. IV. De Iute Patronatus. 391
- §. V. De Rebus Sacris, publicis, libero homine, Religiosis, Read agriculturam spectante. Ibid.
- CONTR. IV. Quid possit in constituendo pignore vel hypotheca Procurator Tutor, & Curator. 292
- CONTR. V. Quibus Obligationibus accedere possit Pignus aut Hypotheca; & an eadem res successive pluribus obligari possint. 293
- CONTR. VI. De Usa, & Fructibus Pignoris traditi. 296
- CONTR. VII. De Pacto Antichrescos, & Commissorio. 297
- CONTR. VI.

Index Titulorum.

- CONTR. VIII. De Culpa à Creditore præstanda. 298
 CONTR. IX. Quænam Actiones competant ex contractu Pignoris & Hypothecæ. 300
 CONTR. X. Quibus Modis Pignoris obligatio dissolvatur. 302
 CONTR. XI. De Venditione Pignoris, ob debitum non solutum. 305
 CONTR. XII. Quibusnam competat ex lege Hypotheca tacita. 308

CAPUT X.

De Contractu Innominato Transactio-
 nis.

- CONTR. I. Quid sit Transactio. 312
 CONTR. II. Quibus Modis fiat Transactio. 314
 CONTR. III. Quibus Personis permissum sit transigere. 316
 CONTR. IV. In quibus rebus, causisque locum habeat Transactio. 318
 CONTR. V. Quam vim, & quos effectus habeat, quasque Actiones pariat Transactio. 322
 CONTR. VI. Quam Extensionem admittat Transactio Particularis, aut Universalis. 324
 CONTR. VII. Utrum Transactio sit Contractus stricti Juris. 325

CAPUT XI.

De Reliquis Contractibus Innominatis.

- CONTR. I. DE Contractibus innominatis in iv. genera divisus, eorumque ab aliis & inter se differentia. 326
 CONTR. II. Quomodo in Contractibus innominatis liceat Penitere. 328
 CONTR. III. De Actionibus, quæ ex Contractibus innominatis dantur, & an sint stricti Juris. 330
 CONTR. IV. De Contractu Innominato PERMUTATIONIS. 332
 CONTR. V. De Contractu Æstimatorio, & Actione de Æstimato. 333

CAPUT XII.

De Contractibus quibus Fortuna admiscetur.

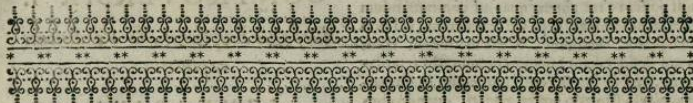
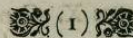
- CONTR. I. DE Ludo. 334
 §. I. Prima Condicio: Libera Dispositio de Ludi materia. 334
 §. II. Libertas prout excludit coactionem ad ludendum. 336
 §. III. Tertia Condicio: Observatio Legum quibus Ludus exercetur. 337
 §. IV. Quarta condicio: Aequalitas coludentium. Ibid.
 §. V. De Obligationibus ex Ludo prohibito. 338
 CONTR. II. De Contractu Sponsionum. 340
 CONTR. III. De Contractu Sortis. 341
 CONTR. IV. De Contractu Assurationis. Ibid.

CAPUT XIII.

De Quasi Contractibus, seu de Obligationibus, quæ Quasi ex Contractu nascuntur.

- CONTR. I. DE Quasi Contractibus in genere. 343
 CONTR. II. De obligationibus quæ ex negotiis gestis oriuntur.
 §. I. Explicatur ejus Definitio & Natura. 344
 §. II. De Actionibus ex hoc Quasi-Contractu descendentes. 346
 §. III. Ex qua culpa tenentur negotiorum gestor. 348
 CONTR. III. De Quasi Contractu inter Tutorem & Pupillum ratione administrationis Tutelæ. 349
 CONTR. IV. De Quasi Contractu ex Rerum singularium Communione. Ibid.
 CONTR. V. De Quasi Contractu & Hereditatis communione. 350
 CONTR. VI. De Quasi Contractu ex confusione Finium, seu Terminorum. 353
 CONTR. VII. De Quasi Contractu ex Hereditatis additione. 354
 CONTR. VIII. De Quasi Contractu ex detentione alicujus rei: sive de actione ad exhibendum. 355
 CONTR. IX. De Quasi Contractu ex solutione Indebiti. 356

R. P. CHRIS-

R. P. CHRISTOPHORI

HAUNOLDI

E SOCIETATE JESU,

TRACTATUS X.

DE

CONTRACTIBUS
 BONÆ FIDEI.

Item de

TRANSACTIONE,
 CÆTERISQUE CONTRACTIBUS INNOMINATIS,
 AC DENIQUE DE OBLIGATIONIBUS
 EX QUASI CONTRACTU.

CAPUT PRIMVM.

DE CONTRACTU EMPTIONIS,
 ET VENDITIONIS.

Contractus Bonæ Fidei aliqui solo Consensu perficiuntur, alii Re. De prioris generis Contractibus ita loquitur Imperator tit. 23. lib. 3. Inst. [Consensu sunt Obligaciones in Emptionibus, Venditionibus, Locationibus, Conductionibus, Societatibus, Mandatis. Ideo autem istis Modis obligatio dicitur Consensu contrahi, quia neque Scripturâ, neque præsentia omnimodo opus est; ac nec dari quidquam necesse est, ut substantiam capiat obligatio: sed sufficit eos, qui negotia gerunt, consentire. Vnde inter absentes quoque talia negotia contrahuntur, veluti per Epistolam, vel per

Nuntium. Item in his Contractibus alter alteri obligatur in id, quod alterum alteri ex bono, & æquo præstare oportet: cum alioquin in Verborum obligationibus alius stipuletur, alius promittat.] Quibus verbis existimat Bacchovius, Qualitatem Bonæ Fidei per excellentiam quandam tribui Contractibus his qui solo consensu perficiuntur.

Ex his Contractibus celeberrimus est Emptio Venditio, ac summè necessarius humanæ Reipublicæ, quod constat ex Origine illius. Cum enim pecuniâ necdum inventâ, quæ æquivalenter esset omnia, difficile pluribus hominibus esset, etiam abundantibus quoad aliqua bonorum genera, consequi aliqua, quibus indigebant,

A

Christ. Haun. de Just. Tom. IV.